

Põllumajandusministeeriumi kuukiri
Olulisemad sündmused ja tegevused
Jaauar 2010

Maaelu areng

20. jaanuaril toimusid Brüsselis STAR ja maaelu arengu komitee istungid. Maaelu arengu komitees kiideti heaks viimased ÜPP "tervisekontrollist" ja majanduse elavdamise kavast tulenevad programmimuudatused – Reunion, Korsika (Prantsusmaa), Iirimaa, Ungari, Assoorid (Portugal), Extremadura (Hispaania) ja Tšehhi. Lisaks tutvustas Euroopa Komisjon töödokumenti mägipiirkondade põllumajanduse kohta, mille eesmärgiks oli kaardistada mägipiirkondade põllumajanduse olukord, suurendada olemasolevate poliitikainstrumentide nähtavust, panustada Euroopa Parlamendi algatatud debatti, panustada ÜPP 2013+ ja territoriaalse ühtekuuluvuse aruteludesse. Samuti anti ülevaade EAFRD rakendamisest, Euroopa Komisjon tutvustas ka 2010. aastal läbi viidavaid Leaderi ja SAPARDi järelhindamisi. Arutati ja kiideti heaks Nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 art 38 rakenduseeskirjad vee raamdirektiivi kohase toetuse kohta. Maaelu arengu osakonnast osales istungil osakonnajuhataja asetäitja Marko Gorban.

21.–22. jaanuaril toimus Helsingis Läänemere strateegia säästliku põllumajanduse, metsanduse ja kalanduse töөрühma istung. Metsanduse valdkonnas (metsandus ja veekaitse, metsaomanike koostöö Läänemere regioonis) toimus neli erinevat töögrupisest arutelu, mille käigus esitleti kohtumisel osalenud riikide ideid, projektitaotlusi ja juba käimasolevaid projekte. Töögruppide teemadena käsitleti nii metsaomanike ühistegevuse edendamist Läänemere piirkonnas kui metsanduse, veekaitse ja puidukasutuse populariseerimist.

Säästliku põllumajanduse üheks projektiks on sõnniku leidlikule ja säästlikule töötlusele pühendatud foorum. Projekti peamine eesmärk on näidata, et sõnnik on oluline ressurss ning sõnniku töötlemisel võib olla ärilist potentsiaali. Projekti käigus uuritakse sõnniku säästva töötlemise meetodeid, vahetatakse kogemusi ning parimaid praktikaid. Projekti juhtiv partner on MTT Agrifood Research Finland. Lisaks tutvustati töögrupis mitmeid muid Läänemere regioonis toimivaid või algatatavaid projekte, mille eesmärgiks on keskkonnasõbraliku põllumajanduse edendamine. Ettekanded pannakse üles Soome põllumajanduse ja metsanduse ministeeriumi kodulehele http://www.mmm.fi/en/index/ministry/International_affairs/balticsea.html

Kohtumisel osalesid maaelu arengu osakonna peaspetsialistid Timo Anis ja Merje Põlma.

27. jaanuaril toimus Jänedal koos sotsiaalpartneritega seminar ÜPP tuleviku (2013+) teemal. Seminari teemadeks olid turukorraldus ja otsetoetused ning toetuste territoriaalne suunamine. Toetuste territoriaalse suunamise küsimuses anti ülevaade Euroliidu maaeluvõrgustiku toetuste territoriaalse suunamise töögrupi tööst ning ÜPP tuleviku teemalistest aruteludest Majandus- ja Sotsiaalkomitees ning Regioonide Komitees. Diskussiooni käigus leiti, et maapiirkondade määratlemisele tuleb läheneda vastavalt sellele, millist rolli maapiirkonna definitsioon mängib toetuste suunamisel ning maaelu vahendite liikmesriikide vahelisel jagamisel. Samuti tõdeti, et maapiirkonna definitsioonide paljusust ja liikmesriikide eripära arvestades on raske jõuda ühtse ja

Põllumajandusministeeriumi kuukiri
Olulisemad sündmused ja tegevused
Jaanuar 2010

universaalse kõikidele liikmesriikidele sobiva definitsioonini. Maaelu arengu osakonnast osales üritusel osakonnajuhataja asetäitja Marko Gorban.

28.–29. jaanuaril toimus Maamajanduse Infokeskuse maaeluvõrgustiku üksuse korraldatud seminar Leader-tegevusgruppidele. Ürituse esimesel päeval toimus Leader-meetme püsihindamise arutelu ning teisel päeval käsiraamatu „Soovitusi kohaliku tegevusgrupi tegevuspiirkonna strateegia arendamiseks Leader-meetme raames“ sisuarenduse esitlus Geomedia OÜ poolt.

Seminar toimus koostöös Eesti Maaülikooli majandus- ja sotsiaalinstituudi maamajanduse uuringute ja analüüsi osakonnaga, Põllumajandusministeeriumi ja Geomedia OÜ-ga. Kohtumisel osales maaelu arengu teenistuja-peaspetsialist Katre Kets. Seminaril osales ca 70 inimest. Täpsem info seminari kohta on kättesaadav aadressil http://www.maainfo.ee/index.php?lang=et&page_id=3408

Välissuhtlus

14.–24. jaanuarini toimus Saksamaal Berliinis põllumajandus-, toidu- ja aiandusnäitus „*Internationale Grüne Woche 2010*“ (IGW). 1926. aastal lihtsast regionaalsest turust alguse saanud näitus tähistas sellel aastal 75. juubelit. 56 erinevast riigist pärit 1589 eksponendi, 115 000 ruutmeetrit enda alla võtva näituseala ning enam kui 400 000 külastajaga on IGW kasvanud maailma üheks suurimaks agraarmessiks, millele lisavad kaalu mitmed näituse raames toimuvad erialafoorumid ning 2009. aastal alguse saanud Berliini põllumajandusministrite tippkohtumine.

Messi avamisel 14. jaanuaril rõhutas Saksamaa põllumajandusminister Ilse Aigner põllumajanduse tähtsat rolli ühiskonnas ning pidas oluliseks selle jätkusuutlikkust ja konkurentsivõimelisust. Just põllumajandussektoril on vastutusrikas ülesanne maailma rahvastiku toitmisel, energia tootmisel ning keskkonna kaitsmisel. Samas tõstis ta esile põllumajanduse eripära võrreldes teiste majandussektoritega, mistõttu peavad Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) I samba toetused säilima ka pärast 2013. aastat. Enda valitsemisaja peamiste eesmärkidenä loetles Aigner põllumajandustootjate konkurentsivõime tõstmist riskikindlustuse ja maksusoodustuste (agraardiisel) tagamise kaudu (1), ÜPP lihtsustamise (2), investeringute, teadus-arendustegevuse toetamise (3), töhusamate toetusmeetmete kaudu kliimamuutuste ennetamiseks (4) ning maaelu arendamise (5) kaudu. 2010. aasta IGW partnerriigi Ungari põllumajandusminister Jozsef Graf toonitas enda kõnes Saksamaa ja Ungari majandussuhete intensiivsust. Tervelt 15% Ungari põllumajandustoodangust läheb Saksamaale. Minister mainis põgusalt ka Ungari Euroliidu eesistumise (2011 I poolaasta) eesmärke, milleks on ÜPP tulevikudebati järelduste elluviimine, loomade heaolu ja ühise kalanduspoliitika reform.

16. jaanuaril toimus traditsiooniline rahvusvaheline põllumajandusministrite konverents teemal „Põllumajandus ja kliimamuutused – uued poliitilised ja majanduslikud kontseptsioonid“. Vestlusringis osalesid Saksa minister Ilse Aigner,

Põllumajandusministeeriumi kuukiri
Olulisemad sündmused ja tegevused
Jaanuar 2010

Venemaa minister Jelena Skrõnnik, Hiina aseminister Dun Niu, Ukraina minister Jurij Melnik, Hollandi minister Gerda Verburg ja Burkina Faso minister Laurent Sédogo. Debati juhatas sisse Maailma põllumajanduse ja toiduorganisatsiooni (FAO) asedirektor Alexander Müller samateemalise ettekandega, milles ta markeeris kliimamuutuste ja toiduga kindlustatuse raamtingimustena maailma elanikkonna kasvu kolme miljardi inimese võrra aastaks 2050, linnastumise (2050 ~ 6 miljardit linnas, ~3 miljardit maal) ja nälga kannatavate inimeste arvu suurenemise (miljard 2009). Nõudlus toidu järele kasvab 2050. aastaks eelkõige Aasias ning Sub-Saharas ning väheneb Euroopas. Kliimamuutustega kaasnevad põuad, üleujutused ja muud ekstreemsed ilmastikuolud. Samuti suureneb loomataudide levikuala ja sagenemine ning muutuvad ökosüsteemid. Põllumajandussektor saab süsiniku efektiivsema muldadesse sidumise kaudu kliimamuutuseid leevendada. Peamine potentsiaal on sealjuures just arenguriikides, kuid selle rakendamiseks on vajalik piisavate vahendite suunamine agraarmajandusse.

Ettekandele järgnenud diskussioonis leiti, et detsembris toimunud Kopenhaageni ÜRO kliimakonverentsil pöörati põllumajandussektorile vähe tähelepanu ning sellist olukorda tuleb tulevikus muuta. Oluline on sealjuures ühistegevus, mis arvestab regionaalsete eripäradega. Senisest enam tähelepanu tuleb pöörata arenguriikidele ning aidata eelkõige kaasa nende enda tootlikkuse optimeerimisele läbi uuringutulemuste ja tehnoloogiate jagamise ning toiduainete turgude koordineerimise. Samas ei ole veel mitmed riigid enda põllumajandusliku tootmise potentsiaali saavutanud.

Diskussioon jätkus teisel Berliini põllumajandusministrite tippkohtumisel, millest võttis osa pea poolesaja riigi ministrit ja kantslerit. Kohtumise avakõnes nimetas Saksamaa põllumajandusminister Berliini „ülemaailmse põllumajandussektori kliimakaitse initsiatiivi alguseks“ ehk *Klima-Check-iks* ning oluliseks vahejaamaks enne Bonni ja OECD Pariisi tippkohtumisi. Ühisdeklaratsioonis sätestasid ministrid põllumajanduse peamised ülesanded: 1) jätkusuutlikkuse saavutamine keskkonnasõbraliku majandamise kaudu; 2) taastuenergia ja süsiniku pinnasesse ladestumise toetamine; 3) põllumajandusuuringute, nõustamise ja tehnoloogiate vahetamise arendamine; 4) põllumajandussektori edasine toetamine. Samuti soovitasid ministrid töötada kliimakonventsiooni lepinguriikidel välja ÜRO põllumajandussektorile eraldi tegevusprogramm.

Põllumajandusminister Helir-Valdor Seeder, keda saatsid ministeeriumi asekanclerid Peeter Seestrand ja Andres Oopkaup, esindas Eestit mainekatel kohtumistel. Rahvusvaheliste ürituste kõrval leidsid 15. jaanuaril aset mitmed bilateraalsed kohtumised, millest võib erakordsuse tõttu esile tõsta kohtumise Venemaa asepeaministri Viktor Zubkovi ja põllumajandusministri Jelena Skrõnnikuga. Algselt Berliinis kavas olnud koostöömemorandumi allkirjastamine lepiti kokku Moskvasse, kuhu Skrõnnik Seedrile kutse esitas. Memorandum käsitleb toidukaupade ekspordi-impordi ning kalanduse küsimusi. Samuti on kavas luua kaks korda aastas kokku tulev kõrgetasemeline konsultatsiooni tööriühm.

Põllumajandusministeeriumi kuukiri
Olulisemad sündmused ja tegevused
Jaauar 2010

Samuti kohtus minister Seeder Hollandi ministri Gerda Verburgi ja Rootsi kantsleri Rolf Erikssoniga, kellega arutati Euroliidu põllumajandus- ja kalandusministrite nõukogu teemade ning ÜPP tuleviku üle. Šveitsi Konföderatsiooni Rahvamajandusosakonna põllumajandussektiooni direktori Manfred Bötschi juhatusel tutvus minister Seeder Šveitsi stendi ning piimanduspoliitikaga. Lepiti kokku pikem piimanduspoliitika alane kohtumine kevadel Šveitsis. Traditsiooniliselt kohtumised Eesti koostöölepingu partnertitega Saksamaal Schleswig-Holsteini, Mecklenburg-Vorpommerni ja Sachsen-Anhalti liidumaade ministritega toimusid ka sellel aastal. Nenditi koostöö jätkuvat intensiivsust ja edukust. 2010. aasta peamiste koostöösuundadena töid ministrid välja bioenergia ja kliimamuutused (Sachsen-Anhalt), koostöö teadus-arenduse alal (Mecklenburg-Vorpommern) ning konsultatsioonid kvaliteedikavade alal (Schleswig-Holstein). Tärkamas on ka koostöö LEADER-i alal.

Eesti oli messil esindatud Eesti toitu ja maad tutvustava stendiga (100m²), mida korraldas Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda. Stendi kujundas kunstnik Marju Liigand. Müügivalikus oli Linpeti, E-Piima, Saaremaa Piimatööstuse, Delibalti, Maag Piimatööstuse, Kõllestes Kommimeistrite, Elujõu, Meveda, Liviko, Kummel ATMi, Balsnack Internationali, Salvesti, Põltsamaa Felixi, Viru Ranna, Pai Pagarite, Tervixi, Eesti Pagari, Kalevi, Pere Leiva Tootmise ja Ülo Pullisaare tooted. Messikülalistele esinesid Eesti muusikud Kait Tamra, Aldo Järve ja Andrus Lehes.

Põllumajandusturu korraldamine

8. jaanuaril toimus Eesti Mesinike Liidus "Mee tootmise ja turustamise arendamise Eesti riikliku programmi 1.09.2007–31.08.2010" (Riiklik mesindusprogramm) järelkontroll.

Riikliku mesindusprogrammi käigus kontrolliti esimesel ja teisel aastal tehtu õigsust, soetatud inventari ning koostatud uuringute olemasolu. Peale Eesti Mesinike Liidu ja ministeeriumi esindajate võtsid järelkontrollist osa veel VTA ja PRIA ametnikud.

22. jaanuaril edastas Põllumajandusministeerium koostöös PRIA-ga Euroopa Komisjoni Põllumajanduse ja Maaelu direktoraadile 2010. aastal Euroopa Komisjoni määruse nr 1233/2009 alusel Eesti piimatootjatele määratud eritoetuse jagamise kriteeriumid. Erakordselt halva turuolukorra ja väga madalate piima kokkuostuhindade mõju leevendamiseks otsustati 2009. aasta novembris toimunud põllumajanduse ja maaelu nõukogus eraldada Euroliidu piimatootjatele ühiseelarvest 300 miljonit eurot toetust, sellest 1,3 miljonit eurot ehk 20,37 miljonit krooni Eesti tootjatele. Seda ühekordset toetust saaksid tootjad, kellel oli 31. detsembri 2009. aasta seisuga piimakvooti ning kes olid otseturustamiskvoodi puhul (tarnekvoodi puhul olid piima kokkuostjad) esitanud PRIA-le kvoodi täitmise aruande vähemalt ühe kuu kohta perioodil septembrist detsembrini 2009. Kriteeriumitele vastamisel võetakse tootjale toetuse suuruse määramisel aluseks temale 2009. aasta 31. detsembri seisuga kuuluva kvoodi suurus. Selle eritoetuse määramine toimub automaatselt ning ühtegi täiendavat taotlust

Põllumajandusministeeriumi kuukiri
Olulisemad sündmused ja tegevused
Jaanuar 2010

pole vaja tootjatel esitada. Vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele nr 1233/2009 kuuluvad eritoetuse summad väljamaksmisele hiljemalt 30. juunil 2010.

27. jaanuaril toimus Jänedal Maamajanduse Infokeskuses arutelu ÜPP võimaliku arengu ja Eesti seisukohtade üle. Pärast lühikesi ettekandeid turukorraldusmeetmete ja otsetoetuste senisest arengust ja tänasest seisust toimus arvamustevahetus eelnevalt sotsiaalpartneritele saadetud küsimuste alusel. Erinevatest kaasatud organisatsioonidest olid esindatud Eesti Põllumeeste Keskliit, Eesti Talupidajate Keskliit, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda, Eesti Keskkonnaühenduste Koda, Eesti Maaülikool, Eesti Lihaveisekasvatavate Selts, Eesti Mahepõllumajanduse Sihtasutus/Mahepõllumajanduse Koostöökogu, Eesti Erametsaliit, MTÜ Abiks Põllumehele, Eesti Piimaliit, Põllumajandusuuringute Keskus ning Maamajanduse Infokeskus.

30. jaanuariks esitas Põllumajandusministeerium Euroopa Liidu Statistikaametile (Eurostatile) põllumajanduse majandusarvestuse 2009. aasta II hinnangu, mille kohaselt väheneb põllumajandusettevõtete toodangu väärtus 2009. aastal võrreldes 2008. aastaga sarnaselt esialgsele prognoosile (30.11.2009) 16%, peamiselt loomakasvatustoodangu väärtuse vähenemise tõttu (21%). Kõige enam mõjutas toodangu väärtuse vähenemist taime- ja loomakasvatussaaduste hindade langus: taimekasvatustoodangu puhul 12,3% ja loomakasvatustoodangu puhul -19,2% (kõige enam langes piima hind - 29,2%). Vahetarbimine, milles kajastub kõikide tootmisprotsessis sisendina kasutatud kaupade ja teenuste väärtus, vähenes 12%. Sisendite hinnad langesid keskmiselt 7,1%, tõusid vaid taimekaitsevahendite ja väetiste hinnad, kuid nende kasutatud kogus oli 2009. aastal tagasihoidlikum kui aasta varem. Tootmisteguritulu ehk netolisandväärtus faktorhinnas langeb 23%, mis rahalises väärtuses väljendades jääb 2004. aastaga sarnasele tasemele ehk 3,32 miljardile kroonile.

Jaanuaris edastas Eesti Euroopa Komisjonile andmed põllumajanduse omamaise toetamise kohta 2008. aastal (liikmesriigid peavad esitama Euroopa Komisjonile andmed riigieelarveliste põllumajanduskulude kohta seoses OECD ja WTO-ga). Komisjon koondab vastavad andmed ja edastab Maailma Kaubandusorganisatsioonile (WTO).

Jaanuaris valmistati ette koolipuuviljatoetuse skeemis 2009/2010 õppeaasta strateegia muudatus. Peamiseks muudatuseks on jaotamise kordade piirangu kaotamine. Kui varasemalt võis jagada puu- ja köögivilja ühe korra õppenädala jooksul, siis alates märtsist võib otsustada puu- ja köögivilja pakkuja jagatavate kordade arvu õppenädalas. Piiranguks jääb toetuse määr õpilase kohta nädalas.

Teine oluline muudatus tuleneb uue Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse jõustumisest, mille alusel arvutab alates 2010. aasta märtsist toetuse määra PRIA. Arvutamise aluseks võetakse õpilaste arv, riigieelarvest eraldatud vahendid ning õppeaasta lõpuni jäänud õppenädalad. See muudatus tuleneb soovist kasutada planeeritud eelarvevahendeid otstarbekamalt. Toetuse määr avaldatakse kümme tööpäeva enne uue taotlusperioodi algust PRIA kodulehel.

Põllumajandusministeeriumi kuukiri
Olulisemad sündmused ja tegevused
Jaauar 2010

Lisaks valmistame ette uut koolipuuvilja kava strateegiat, mille järgi toimub koolipuuviljatoetuse rakendamine järgnevatel aastatel.

Kaubandus ja põllumajandussaadusi töötlev tööstus

12. jaanuaril toimus Brüsselis Euroopa Komisjoni kõrgetasemelise piimanduse töögrupi koosolek, millest võtsid osa Põllumajandusministeeriumi põllumajandus- ja kaubanduspoliitika asekaantsler Andres Oopkaup ning Eesti Vabariigi Alalise Esinduse Euroopa Liidu juures talituse direktor Olavi Petron. Ekspertgrupis toimus paneeldiskussioon, mille eesmärgiks oli saada ülevaade kolmandate riikide kogemustest piimaturu reguleerimisel. Ekspertgrupile anti ülevaade Šveitsi, Austraalia, Uus-Meremaa ja USA piimaturust. Kõrgetasemelise piima ekspertgrupi järgmine koosolek leiab aset 2. veebruaril, mille päevakavas on peamiselt sektoriorganisatsioonide ettekanded. Ekspertgrupi koosolekule järgneb 3. veebruaril toimuv piimanduse konverents.

14. jaanuaril osalesid kaubanduse ja põllumajandussaadusi töötleva tööstuse osakonna juhataja asetäitja Ene Maadvere ning sama osakonna turu arendamise büroo juhataja Kadi Raudsepp ja peaspetsialist Kerli Hussar KUMU auditooriumis toimunud rahvusvahelisel toidukonverentsil „Food for Future”, mille eestvedajaks oli Eesti Kulinaaria Instituut ning kuulus meisterkokk Dimitri Demjanov. Viimase sõnul on konverentsi eesmärk panna alus uuele, iga kahe aasta tagant toimuvale Põhjala gastronoomia foorumile. Esimese konverentsi rõhuasetus oli toidu osatähtsusel loomemajanduses, turismis ja riikide identiteedis. Ühtlasi leidis taaskord aset Eesti kulinaariamaailma tippsündmus, kokandusvõistluse *Bocuse d'Or Selection* valikvoor, kus selgitati välja parim kokk, kes tuleval suvel esindab Eestit *Bocuse d'Or Europe*'i kvalifikatsioonivõistlustel Šveitsis. Eestit valiti esindama restorani Korsaar peakokk Dimitri Rooz.

Jaauarist 2010 hakkasid kehtima Venemaa, Kasahstani ja Valgevene tolliliidus ühised välistollitariifid. Eesti põllumajandust mõjutas enim elussigade imporditollimaksu tõstmine viielt 40 protsendile kauba väärtusest. Elussigade eksport Venemaale moodustab 90% kogu meie elussigade väljaveost.

Arvestades, et tolliliidus on juhtiv roll Venemaal, on Eesti koos mitmete huvitatud naaberriikidega palunud Euroopa Komisjonil rääkida probleemist eelkõige Euroliidu-Venemaa kaubandusalastel kõnelustel. Jaauaris külastasid Eestit ka komisjoni kaubandusdirektoraadi esindajad, kes kohtusid nii ametnike kui ettevõtjatega. Kiiret lahendust siiski loota ei saa, kuna ühelgi tolliliidu liikmel pole rahvusvahelise õiguse järgi kohustus hoida senikehtinud tollimakse.

Taimetervis

Põllumajandusministeeriumi kuukiri
Olulisemad sündmused ja tegevused
Jaanuar 2010

14. jaanuaril toimus taimetervise osakonna mahepõllumajanduse büroo ametnike kohtumine Veterinaar- ja Toiduameti, Põllumajandusameti ning Tarbijakaitseameti esindajatega. Tutvustati mahetootmise andmete kogumist, andmete esitamist EUROSTAT-ile ja DG SANCO-le, samuti mahepõllumajanduse registri kasutusvõimaluste hetkeseisu ja registri arenduse kavandatavaid muudatusi.

Mahepõllumajanduse registri volitatud töötaja on Põllumajandusamet. Kui seni oli Põllumajandusameti veebilehel www.pma.agri.ee valdkonna „Mahepõllumajanduse osakond“ all avalikest registriandmetest avaldatud vaid mahetootjate nimekiri koos kontaktandmetega, siis nüüd on võimalik registrist vaadata ka mahepõllumajandusliku taime- ja loomakasvatuse, mahemesinduse ning mahesaaduste töötlemise ja turustamise andmeid. Edaspidi avalikustatakse ka mahetootjatele väljastatud tõendav dokument, mis võimaldab kindlaks teha ettevõtja toodete liigi või valiku. Tõdeti, et turustusvõimalused järjest laienevad ja tarbijate huvi suureneb. Tänu mahetöötlejate arvu suurenemisele on kohalike mahetoodete valik laienenud ja suurenenud mahetoodete müügikäive. Mahetoit on müügil rohkem kui kümnes Tallinna öko- ja loodustoodete poes. Mahekauplusi leidub ka Tartus, Haapsalus, Raplas, Kuressaares, Pärnus, Viljandis ja mujal. Samuti hakkab mahetoit jõudma suurte toidupoodide riiulitele: Tallinna ja Tartu kaubamaja, Stockmann, Rimi, Selveri, ETK (sh Maksimarketid) ja Maxima keti poed.

Peeti vajalikuks tõhustada järelevalvet kõigis tootmis-, töötlemis- ja turustamisetappides ning erilist tähelepanu pöörata turustatavate mahetoodete märgistuse kontrollimisele. Alates käesoleva aasta 1. jaanuarist muutusid järelevalveasutuste koodid, mida tuleb kasutada mahetoote kinnispakendi etiketil. Põllumajandusameti kood on EE-ÖKO-01 ja Veterinaar- ja Toiduameti kood on EE-ÖKO-02. Et võimaldada mahetootjatel ära kasutada olemasolev pakkematerjal ja etiketid, võib kuni 1. jaanuarini 2012 mahetooteid siiski turustada ka enne 1. jaanuari 2010 kehtinud mahepõllumajanduslikule tootmisele viitava märgistusega. Nõupidamisel räägiti põllumajandusministri määruste muudatustest, eelkõige neist, mis on vajalikud mahevesiviljelusega tegelemiseks komisjoni määruse (EÜ) nr 710/2009 rakendamisel alates 1. juulist 2010. a. Üheks teemaks oli käesoleva aasta septembris Eestis toimuva Põhja- ja Baltimaade XVII mahepõllumajanduse kontrollasutuste kokkusaamise ettevalmistamine.